

28.11

piątek, 19.00
NFM, Sala Główna ORLEN

PLANETY

Bassem Akiki, fot. Ksawery Zamoyski

Bassem Akiki – dyrygent

Lutosławski Quartet:

Roksana Kwaśnikowska – I skrzypce

Marcin Markowicz – II skrzypce

Artur Rozmysłowicz – altówka

Maciej Młodawski – wiolonczela

Chór NFM

Lionel Sow – kierownictwo artystyczne Chóru NFM

Jack Apperley – przygotowanie Chóru NFM

NFM Filharmonia Wrocławska

Program

Leonard Bernstein (1918–1990)

West Side Story – koncert na kwartet smyczkowy i orkiestrę (oprac. R.C. Fleischer) [30']

I. *Mambo*

II. *Cha Cha*

III. *Maria*

IV. *Tonight*

V. *Cadenza*

VI. *Prologue*

VII. *America*

VIII. *Quintet*

IX. *Cadenza*

X. *Finale*

Gustav Holst (1874–1934)

Planety op. 32 [50']

I. *Mars, the Bringer of War. Allegro*

II. *Venus, the Bringer of Peace. Adagio*

III. *Mercury, the Winged Messenger. Vivace*

IV. *Jupiter, the Bringer of Jollity. Allegro giocoso*

V. *Saturn, the Bringer of Old Age. Adagio*

VI. *Uranus, the Magician. Allegro*

VII. *Neptune, the Mystic. Andante – Allegretto*

Prosimy o nagradzanie
artystów brawami
po zakończeniu
całego utworu.

Koncert w wykonaniu NFM Filharmonii Wrocławskiej i Chóru NFM pod batutą polsko-libańskiego dyrygenta i kompozytora Bassema Akikiego wypełni twórczość klasyków muzyki amerykańskiej i angielskiej, napisana w XX wieku – zabrzmia dzieła Leonarda Bernsteina i Gustava Holsta. Weźmie w nim też udział znakomity Lutosławski Quartet – jeden z zespołów NFM.

Wieczór otworzy *West Side Story* powstałe w 1957 roku z inicjatywy Jerome'a Robbinsa – tancerza, choreografa, producenta oraz reżysera teatralnego i filmowego. Do współpracy zaprosił on Leonarda Bernsteina, dramaturga Arthura Laurentsa oraz autora tekstów piosenek Stephena Sondheim, proponując stworzenie musicalu luźno opartego na historii Romea i Julii z dzieła Williama Szekspira, przeniesionej jednak do realiów współczesnego Manhattanu. Fabuła ukazuje konflikt dwóch nowojorskich gangów: białych Rakiet oraz Rekinów, do których należą głównie imigranci z Portoryko. Maria, siostra Bernarda – członka jednej z grup – zakochuje się w przedstawicielu drugiej, Tonym, a ich wzajemne uczucie staje się przyczyną narastających napięć i prowadzi do tragicznych wydarzeń. Spektakl odniósł ogromny sukces, w czym znaczącą rolę odegrała dynamiczna, barwna muzyka Bernsteina czerpiącego pełnymi garściami z gatunków rozrywkowych i tanecznych. Wybrane fragmenty tej twórczości publiczność usłyszy w opracowaniu przygotowanym przez nieżyjącego już amerykańskiego dyrygenta Randalla Craiga Fleischera – dyrektora muzycznego między innymi Hudson Valley Philharmonic czy Anchorage Symphony Orchestra. Opracował on wyjątki z *West Side Story* w 2011 roku, tworząc rodzaj dzieścioczęściowej suity złożonej z krótkich ogniów, w których wyeksponował koncertująco potraktowany kwartet smyczkowy. Wśród nich znajdują się części ujmujące dynamizmem, takie jak *Mambo*, *Cha Cha* czy *America*, ale też ogniwa sentymtalne, jak *Maria*. To barwne, efektowne i melodyjne dzieło pokazuje jedno z wielu oblicz Leonarda Bernsteina, jednej z najbardziej wielowymiarowych i fascynujących postaci świata muzycznego XX wieku.

Drugą część koncertu wypełni najpopularniejszy utwór angielskiego kompozytora Gustava Holsta, *Planety* napisane w latach 1914–1917. Ze względu na bezkompromisowość języka dźwiękowego suita jest czasem nazywana „angielskim Świątem wiosny”. Sam twórca początkowo planował zatytułować ją *Siedem utworów na orkiestrę*, przez analogię do *Pięciu utworów na orkiestrę* Arnolda Schönberga – znał bowiem i cenił to dzieło, jednak ostatecznie zdecydował się pójść w stronę inspiracji astrologią, tworząc siedem portretów planet. Kompozycję otwiera *Mars*, zwiastun

wojny oparty na charakterystycznym ostinato w metrum 5/4, granym przez smyczki uderzające drzewcami o struny, co daje suchy, szeleszczący dźwięk. To muzyka bezkompromisowo brutalna, niejako antycypująca nadchodzący horror wielkiej wojny. Autor eksponuje tu instrumenty perkusyjne i dęte blaszane, a także ostre, dysonansowe brzmienia. Drugie ogniwo, *Wenus, zwiastunka pokoju*, utrzymane jest w tempie *Adagio*. Rozpoczyna je solo waltorni, a odpowiadają jej instrumenty dęte drewniane. Drugi temat wykonywany jest przez skrzypce solo. W odróżnieniu od *Marsa*, w którym dominują masywne brzmienia, *Wenus* oparta jest na wysmakowanych połączeniach kolorystycznych. Lekki, koronkowo orkiestrowany *Merkury, skrzydlaty posłaniec*, to najkrótsza z części. Przesyłane przez posłańca wiadomości prezentowane są dwójako: po pierwsze – poprzez przekazywanie tematu sekwencyjnie z jednego instrumentu do następnego, a po drugie – za pomocą charakterystycznego ostinato przywodzącego na myśl stukanie aparatu Morse’a. *Jowisz, zwiastun radości* to kolejne ogniwo o szybkim tempie. W odróżnieniu od *Merkurego* brzmienie orkiestry jest tu jednak bardziej masywne. Śpiewną melodię pojawiającą się w środku tego fragmentu Holst spożytkował później, pisząc pieśń patriotyczną *I Vow to Thee, My Country*. *Saturn, zwiastun starości* ma charakter powolnej procesji, w której główną myśl wprowadzają puzony. Instrumenty dęte drewniane grają zaś ostinato nasuwające skojarzenia z biciem zegara. *Uran, magik* to szybki, błyskotliwy i dowcipny marsz będący jednocześnie ironicznym autoportretem kompozytora. Otwierające to ogniwo motto obsesyjnie powracające w toku narracji, grane przez instrumenty dęte blaszane, składa się z dźwięków *g, es, a i h* – to kryptogram imienia Gustav. *Neptun, mistyk*, stanowiący niejako lustrzane odbicie *Marsa*, także utrzymany jest w metrum 5/4, lecz rytmika nie ma tu praktycznie żadnego znaczenia. Holst bowiem tworzy w tym momencie barwne, koronkowo orkiestrowane plamy brzmienia. Również tutaj można spostrzec mnóstwo dysonansów, są one jednak niejako ukryte pod subtelną orkiestracją i mocno wyciszoną dynamiką. Mimo to działają na percepcję słuchacza, powodując niepokój. Pod koniec zaś pojawia się kolorystycznie potraktowany, wokalizujący chór żeński śpiewający poza estradą. Muzyka stopniowo cichnie, a ostatnie dwa takty twórca każe śpiewaczkom powtarzać „dopóki dźwięk nie zaniknie w oddali” – genialna metafora nieskończoności kosmosu!

Organizator:

NFM – instytucja kultury współprowadzona przez:

Wrocław miasto spotkań

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

DOLNY
ŚLĄSK

Mecenas

Tytułarny NFM:

Mecenas

NFM:

STRABAG
WORK ON PROGRESS

BMW
Bońkowsky

Partnerzy

strategiczni NFM:

LOKUM
DEVELOPER

TOTALATOR
SPORTOWY

7
LAT

Partnerzy NFM:

Sudety+
Naturalna Kuchnia i Winem

FANUC

Bank Polski

Partnerzy medialni NFM:

TVP
KULTURA

TYGODNIK
POWSZECHNY

dwójka
POLSKIE RADIO

Chopin
Filarów Muzyki

RADIO
WROCLAW

polmic.pl

www.wroclaw.pl

iram
wrocławskie radio